

Recuperació de Llatí (4t d'ESO)

Instruccions diverses i què cal saber

Introducció:

Tens aquí, a les pàgines que hi ha tot seguit, el col·loqui sisè del nostre mètode de treball, que correspon en lèxic i estructures sintàctiques de l'última unitat que vam estudiar. Treballar aquest col·loqui et permetrà recuperar l'assignatura. La teva tasca durant les vacances serà traduir-lo sencer per preparar l'examen, tenint en compte totes les qüestions que t'exposo a continuació:

Què cal saber:

1) Tot el vocabulari del col·loqui. Et pot ajudar el diccionari de classe que també t'adjunto. Tot i així, si no trobes alguna paraula o si tens algun dubte, hi ha diccionaris de llatí a qualsevol biblioteca pública.

2) Morfologia:

- a) Has de conèixer bé tots els casos de la primera i segona declinació i com es tradueixen, així com també les seves funcions sintàctiques.
- b) Has de conèixer bé les quatre conjugacions del present d'indicatiu de la veu activa i la veu passiva i com es tradueixen. També hem treballat l'imperatiu present, però no el subjuntiu.
- c) Has de conèixer les preposicions i el seu ús.
- d) Has de conèixer els pronoms més importants: personals, demostratius, de relatiu, reflexius, i *is, ea, id*.
- e) A més, els adverbis i conjuncions més freqüents.
- f) Partícules interrogatives, com el *-ne* per introduir preguntes.

Seria convenient, però no obligatori, que facis també l'anàlisi sintàctica del text que hi ha a continuació tal com ho vam treballar a classe. El dia de l'examen et donaré un fragment del text que has traduït prèviament i que al seu torn hauràs de plasmar en el foli per demostrar que has treballat el document, i a més, hauràs de respondre algunes preguntes de caràcter morfosintàctic, com per exemple, en quin cas està determinada paraula, quin és el subjecte o el complement directe d'una oració, tal com hem treballat durant el curs. Ara bé, el que tindrà més valor a l'examen serà la traducció pròpiament dita que faràs del fragment.

Com que t'estic donant un text previ que ja hauràs treballat, no es pot fer servir cap material de recolzament, com fitxes de gramàtica.

Amb aquestes dues activitats, la traducció d'un fragment del text que et dono i les preguntes de caràcter morfosintàctic, pots treure un deu. Si a més, vols preparar un tema de cultura, t'ho puc tenir en compte com una ajuda per aprovar, amb un valor màxim de dos punts. Entre els temes de cultura pots triar:

- Obres d'enginyeria romana: Carreteres, aqüeductes i ponts romans. Una breu descripció i funcions.
- Edificis de lleure: circ, teatre, amfiteatre i les termes. Una breu descripció i funcions.
- Virgili: Dades biogràfiques i les tres obres principals. Una breu descripció.
- L'Eneida*: Personatges i trama de la història. Breu resum de l'obra.

A la pàgina <http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/roma/roma.htm> pots trobar-ne tota la informació pertinent.

COLLOQVIA PERSONARVM

COLLOQVIVM SEXTVM

Persōnae: Mēdus, Iūlius, Dāvus, Syrus, Lēander, Ursus

Via Latīna est longa, sed Mēdus, quī viā Latīnā Tūsculō Rōmam ambulat, fessus nōn est, nam is ambulat ad Lȳdiam amīcam, quae Rōmae habitat. Lȳdia Mēdum amat et ab eō amātur. Mēdus cantat: “Nōn via longa est Rōmam...” Mēdus autem sōlus ambulat; itaque id quod cantat ā nullō audītur.

Via quae est inter Tūsculum et villam Iūlii nōn tam longa est quam via Latīna, sed servī quattuor quī Tūsculō ad villam ambulant fessī sunt, quia lectīcam et saccōs portant. Duo servī, Dāvus et Ursus, lectīcam cum dominō portant. Saccōs portant Syrus et Lēander.

Iūlius, quī lectīcā vehitur, servōs videt fessōs et imperat: “Pōnite lectīcam in viā, servī!”

Servī fessī lectīcam in viā pōnunt neque iam ambulant. Syrus et Lēander saccōs pōnunt.

Dāvus: “Phū! Via longa est ab oppidō ad villam!”

Syrus: “Nōn longa est via, sed saccī magnī sunt.”

Lēander: “Tuus saccus est parvus. Ecce saccus meus magnus!

Dāvus autem lectīcam cum dominō portat, nōn saccum.”

Syrus: “Dāvus nōn sōlus, sed cum Ursō lectīcam portat.”

COLLOQVIA PERSONARVM

Ursus: “Neque vacua est lectīca! Dominus nōn tam parvus est quam saccus tuus, Syre.”

Iūlius, quī Dāvum fessum videt, imperat: “Iam saccum Syrī portā, Dāve! Urse, sūme saccum Lēandrī! Agite, Syre et Lēander, lectīcam portāte!”

Servī pārent: Dāvus et Ursus saccōs sūmunt, lectīcam sūmunt Syrus et Lēander.

Iūlius imperat: “Ambulāte, servī!”

Iam rūsus ambulant servī. Syrus et Lēander lectīcam cum dominō portant, et saccī portantur ab Ursō et Dāvō: Ursus saccum magnum portat, saccus parvus ā Dāvō portātur.

Iam Dāvus nōn tam fessus est quam Syrus.

Syrus: “Phū! Via longa est ab oppidō ad vīllam!”

Dāvus rīdet.

Ursus (ad Dāvum): “Cūr nōn ambulat dominus post lectīcam?”

Dāvus: “Dominus fessus vehitur, nōn ambulat, quia nōn est servus.”

Ursus: “Et servī fessī ambulant, nōn vehuntur, quia dominī nōn sunt.”

Lēander: “Num fessus est dominus, quī lectīcā vehitur?”

Dāvus: “Tacē, Lēander! Dominus tē audit.”

Iūlius stertit: “Ssst–rrrch, ssst–rrrch...!”

Lēander: “Ecce dominus iam dormit, quia longā viā fessus est! Is mē nōn audit.”

Verba servōrum ā Iūliō nōn audiuntur, nam dominus fessus iam dormit in lectīcā! Dominus quī dormit ā servīs nōn timētur.